

Forord

Temaet for dette nummer af Studier i læreruddannelse og -profession er "Didaktiske opmærksomhedsfelter". Titlen dækker over nogle mangfoldige emner af relevans både for efter- og videreuddannelse, læreruddannelse og skole, og over mindst fire spørgsmål: Hvordan laver vi en praksisnær og praksisrelevant efter- og videreuddannelse? Hvilken vejledningspraksis har vi på læreruddannelsen? Hvordan implementeres motion og bevægelse i skolen? Og hvordan kan vi gen-tænke skolens litteraturundervisning i en intermedial forståelsesramme?

Det, at vi har valgt at anvende ordet 'opmærksomhedsfelter' i titlen, vidner om to ting: I dette nummer havde vi oprindeligt tænkt os særskilt at rette vores opmærksomhed mod 'forholdet mellem almen- og fagdidaktik'. I redaktionen antog vi, at der måtte være adskillige forskere og undervisere som lagde særligt mærke til dette felt og derved også særligt tog sig af dette felt. Vi modtog dog ikke tilstrækkeligt med artikler inden for temaet til at kunne publicere et sådant nummer. Dette kan naturligvis skyldes tilfældigheder, men måske kan det også skyldes at feltet ikke har en særlig opmærksomhed hverken i læreruddannelsen eller i professionen, og derfor også vidner om, at det er underbelyst. Ordet 'opmærksomhedsfelter' i flertalsform vidner positivt dog også om, at der findes mangfoldige forsknings- og udviklingsinteresser i og for læreruddannelse og -profession, og at de samlet set viser bredden i vores felt. Artiklerne i dette nummer er derfor selvsagt vidt forskellige, men giver ikke desto mindre læseren et indblik i, hvad der bedrives af aktuel forskning herhjemme. Fælles for dem er, at de tager fat på emner, som må betragtes som relevante og nye for skole og uddannelse.

Første del af dette nummer har fokus på efter- og videreuddannelse af lærer-professionen, og åbnes med artiklen "Kompetenceløft i undervisningsfagene – sætter det sig spor i skolens praksis?", der rummer en undersøgelse af, hvorvidt og hvordan lærere, der gennemfører en videreuddannelse i et såkaldt kompetenceløft-forløb – udover egen faglig og pædagogisk udvikling – også medvirker til en organisationsudvikling på egen skole som en følge af videreuddannelsesforløbet. Undersøgelsen viser flere afledte effekter af kompetenceløftet, uafhængigt af den model for videreuddannelse, som de undersøgte kommuner har valgt. Der peges på både hæmmende og fremmende faktorer for lærerens og fagteamets udvikling, og forfattergruppen præsenterer en model for didaktiske opmærksomhedsfelter i forbindelse med kompetenceløft i undervisningsfagene.

Dernæst følger artiklen "Lærerkognition som centralt udgangspunkt for lærer-nes praksisnære professionsudvikling – en ny efteruddannelsesmodel", der base-rer sig på tre efteruddannelsesforløb fra et igangværende forskningsprojekt om tidlig sprogstart og en ny begynderdidaktik med fokus på flersprogethed. Artiklen præsenterer på denne baggrund en efteruddannelsesmodel til udvikling af lærer-nes undervisningspraksis, der tager afsæt fra centrale principper for praksisnær professionsudvikling og lærerkognition som forskningsfelt.

Herefter følger to artikler, der formidler systematiske reviews. I artiklen "En metasyntese af vejledning i læreruddannelser i Norden" undersøger forfatterne på baggrund af en kvalitativ metasyntese, hvilken viden der findes om vejledning i læreruddannelsen og vurderer evidensen af denne viden med praktikvejledning, som omdrejningspunkt. På denne baggrund beskrives særlige vejledningskompetencer, og der præsenteres ny viden gennem en påpejning af relevante forskningsområder.

"Implementering af motion og bevægelse i skolen – et review af hæmmende og fremmende faktorer set i et lærerperspektiv" rummer et review af dansk og udenlandske studier, der undersøger, hvordan lærere opfatter implementering af motion og bevægelse, og hvorvidt de er tilskyndede til at inkludere motion og bevægelse i undervisningen. Forfatterne gør rede for de søge- og udvælgelseskriterier, de har anvendt for at reducere over 1700 potentielle studier til de resulterende 24 relevante undersøgelser. De anvendte studier peger på flere barrierer for implementering af bevægelse i undervisningen, herunder læreres oplevelse af manglende tid til og viden om bevægelse i undervisningen.

Som afslutning på dette nummer sætter vi fokus på fagdidaktikken – nærmere bestemt danskfaget og artiklen "Konturer af en intermedial litteraturredidaktik i Fælles Mål og i danskundervisningen". Her viser forfatteren at forandringer i læseplanen og det litterære felt åbner for nye genstandsfelter, herunder spørgsmålet, hvorfor og hvordan digital litteratur kan læses i modersmålsundervisningen? Dette spørgsmål diskuterer og besvarer forfatteren ud fra en intermedialitetstilgang. Gennem en analyse af en digital og remedieret version af Karen Blixens fortælling "De blå øjne" (2016) tegner forfatteren konturerne af intermedial litteraturredidaktik, der afslutningsvis formuleres i tre praksisnære principper for litteraturundervisning: Sanselse, sammenligne og skabe.

Siden sidst er tidsskriftet blevet DOI-registreret og har indsendt anmodning om optagelse i DOAJ. Formålet med denne opkvalificering er at øge tidsskriftets synlighed. Endvidere er tidsskriftet i proces til en optagelse i det bibliometriske forskningsindeks (BFI). Udsigterne er gode, men processen desværre langvarig da kravene er blevet skærpet.

Sidst men ikke mindst ønsker vi at takke vores fagfællebedømmere for det store arbejde, de lægger i arbejdet med tidsskriftets artikler. Uden dem var der ganske enkelt ikke et tidsskrift. Vi vil i den forbindelse opfordre lederne på de lokale læreruddannelser til at afse tid til – og derved også anerkende – det store arbejde der følger ved dette hverv.

Med disse ord ønsker vi jer god læselyst og glæder os til fortsat videndeling, forskningsformidling og debat om og for læreruddannelse og – profession.

På redaktionens vegne

Nanna Duchêne

Chefredaktør

Lektor på Professionshøjskolen Absalon